

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 68 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislave
 cis. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 árszabályzatában részeseinek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A közíratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kézíratok vissza nem adóknak.

Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket a reklamá-
 ciókat a kiadóhivataltalba kérjük utasítani.

A lap kiadója: **NYITRAI és TÁRSA.**

A kartellek

megrendszabályozása régi óhaja nemcsak a fogyasztóközönségnek, hanem gazdasági életünk ama részének is, amely fölött a hatalmas kartellszervezetek az árak diktálásával eddig uralkodtak és megakadályozták az élet ocsóbbodását és az általános árnyivallást, az eltérő árak összhangba hozatalát.

Most végre megtörtént a kartellek ellenőrzésére vonatkozó intézkedés és e hét folyamán életbe lépett a kartell törvény döntőbíráskodásáról szóló kormányrendelet, amelynek értelmében f. hó 8-ig nyilvántartás végett be kell jelenteni a kartellárakat. A kartellszerződések alapján megállapított árakat az állami statisztikai hivatal oly módon tartja nyilván, hogy az árak megállapításánál döntő jelentőségű tények nyilvánvalóak legyenek. A szerződő felek, avagy a kartellszerződést végrehajtó szervezet kötelezve vannak arra, hogy saját költségükre írásban nyujtsák be az állami statisztikai hivatalnál a kartellegyezmény alapján megállapított eladási árakat, valamennyi áralakító tény hozzájárulásával. Ezenkívül kötelezve vannak, hogy az árak minden változását, avagy az áralakító tények módosítását jelentsék. Az eladási árakat és azok módosítását mindig legalább 8 nappal az új ár megállapítása után kell bejelenteni. Az 1933. október 31-ig megállapított kartellárakat legkésőbb november 8-ig kell bejelenteni, még pedig a szeptember elseji nívón és az esetleg azóta mutatkozó változtatásokkal.

A kartellek árdiktálása igazán türehtetlen volt már. A vaskartell megnehezíti a gazda gondjait, a szénkartell a telünket keseríti meg, a cementkartell az építkezést drágítja meg. A cukorkartellről már évek óta halljuk a panaszt és folyik a harc a lehetetlen árpolitikája ellen, amellyel a belföldi fogyasztókkal fizetett meg azt a lehetőséget, hogy a külföldön eredményesen konkurálhasson a külföldi cukortermelésel. Felháborító hallani, hogy külföldön a csehszlovák gyártmányú cukrot körülbelül egy koronás árért adják, míg mi benn a köztársaságban 6—6.20 koronás magas áron vagyunk kénytelenek vásárolni a kartell árpolitikájának jóvólatából. A cukorkartell árpolitikája a legszélésebb néprétegeket érinti és lehetlenné teszi a szegény néposztálynak azt, hogy kellő mennyiségű cukor-

ral lássa el háztartását, ami nép-egészségügyi tekintetből hátrányos jelenség és a szegény néposztály gyermekeinek kellő fejlődését befolyásolja és elősegíti a nagytömegek egészségügyi leromlását.

A csehszlovákiai Szövetkezetek Központi Szövetsége emlékiratot terjesztett a kormányhoz a cukorkartell ügyében. Ebben kimutatja, hogy a cukor előállítási ára 1.25—1.41 K között van kilogrammonként, amihez 2 K adó, 70 fillér kereskedői haszon 14 fillér fuvarköltség 3 fillér cukoripari szervezési illeték számítandó, ami összesen 4.20 K. Ez a számítás mutatja, hogy a külföldi fogyasztást mi, belföldi fogyasztók súlyos pénzzel támogatjuk, míg a cukor-répát termelő földművesek állandóan panaszkodnak az alacsony repaárak miatt. A fogyasztók elvárják, hogy végre a cukorkartell tarthatatlan árdiktátumának véget vet az árak ellenőrzését végző bizottság, amely máris megállapította, hogy a szénárak mai magassága sem megokolt, azért le kell szállítani.

A gyermekszaporulat mesterséges korlátozása.

— Franciszy Lajos dr. posthumus írásából. —

Az eugenika a tudomány, mely az emberi születéseket kedvezően befolyásoló szabályokat szolgálja. Feladata oda hatni, hogy értékes, testileg és lelkileg erős generáció jöjjön a világra. Minthogy pedig az ember a szülőktől örököl tulajdonságokat hozza magával az életbe, az eugenika értelmében nem kívánatos, hogy testileg vagy lelkileg beteg egyének utódokat adjanak az emberiségnek.

A modern orvostudomány az eugenikával, mint a népésedés és a népjólét tényezőjével foglalkozik. Ez a szempont jogosult és fontos. Minden nemzetnek egészséges generációra van szüksége, ez a népésedés értékeinek az alapja, ez egyúttal a népjólétnek is egyik feltétele. Hiábavaló a szaporodás, ha a megszületett nemzedék beteg, satnya. Ilyen nemzedékek nem lehet a nemzeti hivatás érdekeit előmozdítani. Tulmgy azonban az orvostudomány az ő feladatkorén, amikor az egészséges népésedés érdekében olyan eszközöket ajánl, melyeket sem jogi, sem erkölcsi, sem társadalmi szempontokból elfogadni nem lehet.

Egy nagytekintélyű német orvosi kamaragyalúsan a felszólaló orvostanárak az eugenika érdekében a sterilizáció, a terméketlenítés mellett foglaltak állást és azt követelték, hogy az állani: törvénnyel tegye kötelezővé a terméketlenítést mindazon egyénekre nézve, akik testi vagy lelki fogyatkozásuknál fogva csak elkorcsosodott, beteg nemzedéknek adnának életet. Hogy minő veszély rejlik a német népre nézve az eugenika szempontjainak elhanyagolásából, azt a felszólaló orvosok statisztikai adatokkal mutatták ki. Németországban ezidőszerint 250—300.000 elmebeteg van, 100.000 epileptikus, 150—180.000 gyenge elméjű és 6 millió éhbetlen lelki beteg. Ha ezek az abnormis egészségű emberek csálá-

dot alapítanak, a birodalmat féktelen vízárdatként fogja előzönlenni a népet pusztító és sorvasztó betegségek tömege.

Erre a veszélyre való tekintettel a tanácskozó orvosi testület a törvénnyel szabályozott terméketlenítést haladéktalanul szükségesnek mondotta ki, de azt feltételekhez kötötte. Bele kell egyeznie ebbe az orvosi eljárásba magának az illető egyéneknek; azután csak eugenikus okokból legyen a terméketlenítés megengedve, de semmi esetre sem engedessék meg gazdasági vagy más okokból.

Jel'emzi a német népek józan gondolkodását, hogy ez az orvosi határozat legnagyobb részében visszatetszést szült és ellenkezéssel találkozott. Nemcsak a katolikus közvélemény foglalt állást ellene, hanem számosan a protestáns körök közül is határozottan visszautasították. Az állam az egyén jogaiba ilyen mélyen bele nem avatkozhatik. Az életjogokhoz, vagyis azokhoz, melyek az élet keletkezésénél és fentartásánál szerepet játszanak, az államnak semmi köze nincs. Ezek a jogok az ember ősjogai, tehát előbb léteztek, mint az állam. Ezeket az ember a természet-től, illetőleg a természet Urától kapta. Ezek a jogok a természet befolyása alatt állanak, az állam azokat nem csorbíthatja meg. Ilyen életjog a családalapítás. Erről az egyén lemondhat, de az állam ettől senkit sem tarthat vissza. Sőt maga az egyén sem mondhat le a családalapítás képességéről, ehhez nincs joga, mert ez a képességet az étellel együtt kapta, az élet adományozójától, az Istentől. Amint senkinek sincs joga lemondani az életéről, ugy nincs joga lemondani a családalapítás képességéről sem.

Ha kizárják a családalapítás lehetőségéből azokat, akik valamely testi vagy lelki abnormitásban szenvednek, akkor nagyon nehéz lesz az ilyen egyének házasságát fenntartani az erkölcsi rendet. A tapasztalat tanúsítja, hogy az olyan házasságban, ahol valamelyik fél betegség folytán, vagy más okból nem teljesíti házastársi kötelességeit, a rendes házasságtörés az a hiánya erkölcsi kicsapongásokra vezet. Általában a házassélet természetes rendje a legjobb övszer az érzéki ösztönök és szenvedélyeknek elfajulása ellen, mely éppen napjainkban a leggyakoribb jelenség és a legsúlyosabb társadalmi bajok egyike.

Az átörökítés törvénye nem abszolút érvényű törvény. — Sokszor beteg szülőktől teljesen egészséges gyermekek születnek és megfordítva, egészséges szülők beteg gyermeket hoznak a világra. Az ép fizikai tulajdonságok, vagy betegségek csírái sok esetben nem a szülőktől, hanem a távolabbi ősoktól származnak át a gyermekebe, ilyen kiszámíthatatlan törvény alapján eljánni a beteg, vagy mint tudományos nyelven mondják, a kisebb értékű egyének ellen, nagy igaztalanság volna és a társadalmat talán sok esetben ez az eljárás megakadályozná abban, hogy igazi értéket képviselő emberekhez jusson.

A napjainkban ismét uralomra jutott materializmusnak természetes következtetése az a felfogás, mely a terméketlenítést megengedhetőnek tartja. Az anyagelvi elmélet szerint az ember kizárólag anyagi erők összhatásától kámpa a létet és anyagi erők összetételéből áll. Ha ezek az erők az anyagi világra nézve gyengék és értéktelenek, akkor nincs célja és nincs értelme az életnek. Kizárja tehát ez az elmélet annak a lehetőségét, hogy gyengye és erőtlen ténben is olyan erő lakozhatik, mely a családok és társadalom javára nagyon hasznosan és üdvösen tud érvényesülni. Ez az erő az emberi szellem, a lélek,

mely bár függ a testtől, még sincs annak alávetve és a testi gyengeség mellett is nagy erőt tud kifejteni. Azért alaplatlan lenne az a feltevés, hogy csenevész szülőktől csak testi és lelki nyomorékok születhetnek.

Ezek a szempontok nem szólnak az eugenika ellen, csak annak meg nem engedett eszközét, a terméketlenítést utasítják vissza. A jogilag és erkölcsileg megengedett eugenika pozitív eszközökkel dolgozik céljaiért. Ilyenek a nép felvilágosítása és erkölcsi nevelése. A legtöbb satnya születésnek az alkohol élvezet és a nemi betegségek az okai. Erről kell az embereket felvilágosítani és úgy kell őket már gyermekkoruktól kezdve nevelni, hogy megszeressék a józanságot és a tiszta erkölcsi életet. A nemzedékek egészségének ezek a feltételei. Józan és tiszta erkölcsű nép egészséges és bűnöző hajlamoktól mentes egyéneket ad a társadalomnak. Fontos dolog a nyomorgó néprétegek anyagi helyzetének a megjavítása is. Tulzsufozt és egészségtelen lakásokban, éhez és fázó családok körében fészkelnek a ragályos betegségek, melyek az ezen nyomortanyákon született gyermekekre is átszármaznak.

A többgyermekes egészséges családoknak állami és társadalmi támogatása is, amennyiben arra rászorulnak, jótékonyan hat a népesség kedvező alakulására. A jogos életalapon álló eugenika megelégszik ezekkel az eszközökkel és eléri céljait, amennyiben azok a népességi jólétet kívülről az emberi szabadsággal is összhangban vannak.

Védellezzük gyümölcsfáinkat!

Szabó István, gazdasági akadémiai tanártól.

Ha vizsgálódásunk tárgyává tesszük városaink azon gyümölcsfáit, ahonnan a nagyközönség szerzi be gyümölcskészletét, két körülményt lehet megállapítanunk. Az ugyanis, hogy a szép és jó gyümölcs még mindig nem általános és azt, hogy a gyümölcs drága.

Mindkét körülmény nagy akadálya a gyümölcs kiterjedtebb mértékben való fogyasztásának, ami úgy az egészséges táplálkozást, valamint a közgazdasági helyzetet is hátrányosan befolyásolja.

A szép és jó gyümölcs hiányának nem az az oka, mintha nem lenne elég jó gyümölcstermő fa, hanem inkább az, hogy a termelők a gyümölcsfákat nem részesítik kellő gondozásban. A termelők legtöbb esetben már a fák koronáját is hibásan kezelik, de nem védekeznek kellően sem a mohosodás, sem a zuzmóképződés, de nem védekeznek megfelelő módon az ártalmas férgek ellen sem. A zuzmó, a moha és a sokféle féreg

mind élőlésködi és vagy a fa szövettől rongálják, miáltal annak termelőképesége csökken, vagy a bimbót, a virágot, sőt magát a fejlődésnek indult gyümölcsöt is megtámadják, miáltal nemcsak a hozam csökken, de szép és tartós termés kialakulása is lehetetlenné válik.

A tömeges, a szép és jó minőségű, tartós gyümölcstermésnek ezen gátolói ellen ma már sok és jól használható szer van forgalomban. Ezek közül azonban kiemelkedik az Arborol, melyet gyakorlatomban többször kipróbáltam és mindig jól bevált.

Az Arborol egy sötétbarna kátrányszagú folyadék, mely kátrányolajokból van előállítva. Hatása abban áll, hogyha 7—8 százalékos oldatával a gyümölcsfát jól megpermetezzük, az esetben a zuzmó és mohaképződés nem lép fel, a gyümölcsfa ágain vagy törzsén lerakott peték, vagy élőférgék pedig elpusztulnak, különösen akkor, ha a repedeztet és feltámadott kéregrészeket, melyek a férgek legkedvesebb peterakó és buvóhelyei, előzőleg eltávolítottuk.

Arborollal a lombhullás befejezésétől a bimbófakadás idejéig, vagyis késő ősszel, télen át és kora tavasszal kell a fákat permetezni, mindig olyan napon, mikor nincsen fagy és nincsen szél sem. A fagy ugyanis lehetetlenné teszi, hogy a permetező anyag teljesen bevonja a fa minden részét, a szél pedig másféle vízi a permetet.

Permetezésre olyan készülék használható, amilyennel a szőlőt szokás permetezni.

Az oldatot úgy kell készíteni, hogy tiszta kut-, vagy folyóvízből 85, vagy 90 literhez 8, vagy 7 liter Arborolt öntünk úgy keverve át, hogy az Arborol a vízben teljesen eloszoljon.

Az ilyen (7—8 százalékos) oldat éppen elég a zuzmó, a peték, valamint az élőférgék ellen. Aki azonban vértétű ellen akar vele védekezni, az esetben erősebb (15—20 százalékos) oldatot kell használnia, mégpedig úgy, hogy azon sebhelyeket, ahol vértétű van, kemény ecset segítségével erősen be kell kenni. A vértétű teljes kipusztítására egy kevés nem elegendő, hanem 2—3 éven át kell azt megismételni, szintén a lombhullástól a bimbófakadásig terjedő időben. Azért pedig ilyenkor, mivel lomb nem lévén a fán, minden hely, ahol a vértétű tanyát ütött, könnyen feltalálható.

Virágzó, vagy éppen kilevelezett fákat az Arborollal nem szabad permetezni, mivel a szernek maró hatása van, mely a virágokat és a gyenge levelezetet teljesen tönkretelheti. A fák okserűtől apólasát eredményezi, hogy szebb és zamatosabb lesz a gyümölcs, de több is és így nem lesz olyan drága.

(A lévai gyümölcsfákon a vértétű igen el van terjedve, egy általános irtóakció nagyon hasznos lenne! Ezt azonban az összes gyümölcsfelajánlóknak egyidőben kellene végrehajtani, így lenne általános eredménye. A szerk.)

Az ujbari parasztköltő.

Vajjon ki ne ismerne a régi szép magyar dalt:

Ritka árpa, ritka buza, ritka rozs,
Ritka kis lány takaros . . .

Enek a dalnak a szerzője Szentirmay Elemér. Tönkre ment földbirtokosból biztosítási kárbeszélő lett és egy jégverés után, amidőn felbecsülte a kárt, szétnézett a szántódon, ahol bizony a jégverés következtében ritka volt az árpa, a buza, de a rozs is és a patogós magyar ütemek csakhamar egy pompás dallá alakultak lelkében.

Azonban van száz meg száz kedves magyar népdal, amelyeknek a szerzői ismeretlenek, ott születtek a százaszagi völgyekben szénagyűjtés idején, vagy az éró buza illatos rónán kasszácsejégek közben, felkapta a szellő és sodorta ajkáról-ajkra, szájról-szájra, amint szállt faluról falura, úgy csiszolódott gyöngyszemek módjára, míg végre megállapodott Dura Máté nagy magyar daloskönyvében, aki e gyöngyöket egymás mellé fűzte és megörökítette szövegüket, ahonnan mi is ismerjük. Amikor utjukra elindultak, senki sem írta le, senki sem kottázta le őket, nem papírról tanultak, hanem hallásból, így csiszolódott ki végső formájukra.

Bizonyára kellett lenni a régi időben a falvakban eleven nótafáknak, akik ezeket a dalokat kialakították magukban és elindították utjukra, de soha papírra nem vetették.

Ma egymásután olvashatunk, különösen a magyarországi lapokban a parasztköltőkről, parasztrókról, akik érzéseiket, gondolásait papírra vetik és némelyik bizony országos hírnévre is emelkedik örösedeti tehetség révén. A falu népe már nem elégszik meg az irodalom élvezésével, hanem maga is alkotásra törekedik a maga primitív módján. És ezekben az „alotásokban” akkor is van valami érdekes és figyelemre méltó, még hogyha hijján is vannak az igaz irodalmi értékek, mert legtöbbszór hamisítatlan, tiszta és őszinte érzések bujnak meg a kedvesen naiv sorokban, melyeknek éppen ez a naivságuk adja meg az üdeseit báját.

Egy kötet fekszik előttem, egy ismerősöm juttatta hozzám. Fehér házi vászonba kötve, virágokkal szépen illusztrálva, minden verse alatt egy kis tintarajzos virág „spice”-el. Maga írta, maga rajzolta, maga kötötte be a

Történet a „kényuraságos” Ujbánya korából.

Írta: Koperniczky Kornél.

Mintegy száz év előtt, pontosan 1840. január hó 26-án reggelre Ujbánya szabad királyi és bányaváros lakossága nagy szenzációra ébredt. Az istállóban megfojtva, holtan lettek ifjabb Frölich—Herák Pál feleségét, az aranyosmaróti házármbázu, 26 éves Hefler Franciskát.

A fiatal házaspár boldogtalan családi életet élt, sokat civakodtak, ezért nyilvánvalóvá vált nyomban, hogy itt családi tragédia történt a téli éjszaka leple alatt.

Száz év előtt a családi tragédiák ritkábbak voltak, mint manapság, amidőn szinte napról-napra találunk ilyenekről beszámolókat az újságok hasábjain, a tragédia tehát alaposan felforgatta Ujbánya városát, sőt még a Karoknak és Rendeknek is dolgot adott. Mivel annak idején élő kollégáim nem hozták nyilvánosságra, elkésve bár, de helyre hozom a hibát.

Pedig egy száz év előtt újságírónak az igazság kibogozásában nagy része lehetett volna, mert a most bizony már jól elkészített rendelkezésemre bocsátott iratokból álló lehet kiolvasni, hogy Ujbánya nemes magisztrátusa előtt az a bizonyos Frölich—Herák Pál különös kegyben állhatott, mert amidőn fiatal felesége, Hefler Franciska férje kinzá-

sai ellen a magisztrátushoz fordult védelemért, a magisztrátus az ügy kivizsgálása nélkül a szerencsétlen asszonyt bebörtönöztette. Ezután egy negyed év múlva következett be a családi tragédia. A szerencsétlen asszony atyjának panaszra szerint a tragédiát követő hónapok múlva sem vezette be a vizsgálatot a derék magisztrátus.

Száz év előtt az igazságszolgáltatást még a városi és a vármegyei közigazgatás tartotta a kezében és hogy ez nem volt olyan részrehajlatlan vagy általában talán olyan szakértő és a törvény paragrafusaihoz ragaszkodó, mint a különválasztás után kialakított igazságszolgáltatási rendszer az ő képzett bíróival, az ebből is esetből is kiviláglik.

Mint egy kortörténeti kuriozumot írom ide az apa panaszát, az orvosi látleletet és ide jegyzem a száz év előtti barmegyei átlag iparos polgárelény hozományának és keleny-gyjének jegyzékét is Ugyanaz az atya a tragédia után a hozomány és a kelengye visszaadását követelte vejtől a törvény útján.

Hefler János aranyosmaróti mészáros mester 1840. épr. 14-én nyújtotta be „A Tettes Nemes Bars Vmegye Keraihoz és Rendekhez” alázatos kérelmét és az azon év május 3-án tartott megyei közgyűlés után a folyamodásra rávezették: „a feladott (bepanzosolt) Uj Banya Város Tanácsának a járási Főbíró ur által tárgyalatás végett átírulditik”. Hogy a tárgyalásnak milyen eredménye lett,

azt nem állapíthattam meg, mert az erre vonatkozó akták nincsenek meg.

Az apa beadványa jóval elűt a mai beadványok megszokott hangjától.

Tekintetes Karok és Rendek! Kegyes Pártfogó Uraim! Tekintetes KK. és Rendek Pártatlan s az igazság rendithetetlen kiszolgáltatásában teljes reményemet helyeztetven azon szerencsétlen és vajmi kegyetlen esetet, mely Franciska leányomat ifjabb Frölich, másképp Herák Pál Uj Bányai lakos nőjével történt, bus s teljes könyvekkel fájlató és kegyes pártfogásért könyörgő atya siránkozva felfedezni kéntelenitemem.

Miképen tudni illik mondott Franciska leányom fentírtintett ifjabb Fr. vagyis Herák Pál nője, ama férje kegyetlenségeket, melyeket véle telt összekapcsolatása idejétől folytonosan túrnie kellett, tovább nem viselhetvén . . . 1839. október 15 napján a Nemes Szabad Királyi s Bányász Uj Banya Város Tanácsához . . . segedelemért s hozandó üdvös orvoslásért könyörgő Levelet adta bé; — Fájdalom! azonban, mert a Tisztelt Nemes Városi Tanács által — távol legyen, hogy a folyamodó Levele, amint egy Hatóságához illő — kellő tárgyalatás alá vétetett és felolvastatván, arra bírói végzés hozottat volna; — hanem nem tudhatni mely oknál fogva, az kérő Levele félre vettétvén, szokott Nemes Városi Tanácsnak önkényessége színt, a leggonoszabbak sorába iktattatván,

szervő, egy garamvölgyi földmunkás, a legújabb parasztköltő. A tábláján szép nyomtatott betű mintára kirajzolva: Emlékeim. Saját szerzeményeim. 1933. Veres Lajos Ujbars.

Ha kinyitjuk ezt a kis könyvet, amelyben 218 vers sorakozik egymásután, a magyar falu akárcillata száll belőle. Falusi romantika és szerelmi idillek megénekléséből áll a könyv nagyobb része. Irójuk megvívta kis falujában s babáján és szerelmi bánatán kívül alig érdekli más a viharzó nagyvilág dübörgéséből. Ilyen bájos falusi idillt tár elénk egyik versében:

*Tele van a kicsi falunk akác illatával
Tele van az én szívem is boldogsággal;
Analogva járom végig a csendes utcákat,
Megállók a háza előtt egy szép virágszálnak.*

Eldalolom a nóátam egy szép kisleányról Szerelméről, a tavaszról, nyíló vadvirágról; S ha kijön a kiskapuba, a karomba zárom, Akkor vagyok legboldogabb ezen a világon.

Ügylátszik, hogy ez a boldogság később elszállt, mert pár oldallal tovább már ezt olvassom:

*Csendes alkonyat volt, hogy elváltam tőled,
Nem hallottam soha semmi hírt felőled,
Ált-e még a kis ház s előtte a nyárfa,
Boldog lett-e az a bánatos kis lányka?*

A bánat tovább remeg a szívében, mert később már így énekel:

*Kicsi gyermek voltam, te meg kicsi lányka
Veled szaladgáltam léptem ruháskába,
A tarka virágot együtt tépém téled,
És társd, elválasztott egymástól az élt.*

Később már így bucsuzik:

*Elbucszom tőled, nem látsz soha többé
Messe, messze távol bolyongok örökké;
Csak egy szál virágot kérek tőled,
Azán soha többé nem halsz hírt felőled.*

Azonban Veres Lajos földmunkás nemzetének és a dalnak a szeretete ilyen lelkes vers megírására is serkentette:

Dal a dalról.

*Magyar róna felett magyar dal két szárnyra
A magyar nemzetnek: dal az imádság,
Hogyha bánat éri, dalra nyit az ajka,
Ugy mondja panaszát könnyezé dalba...
Ha meg öröm éri, akkor is csak dalot,
Lelke mélyén terem a nóta valahol.*

*Szép is a magyar dal, szép nincs a világon
Amikor felcsendül néma csendes tájon;
Vagy a szántóvető ajkán is megterem
Van ennél szebb talán? Mi volna Istenem?
Imádság és, hiszen más nem is lehetne,
Talán nem is volnánk, ha dal nem teremne!*

*Bölcsönktől a sirig kísér minket a dal
A gyermek ajkán, az aggón is dal fakad;
S ma szászirta jobban kell, hogy telkesítsen,
Csüggedt szíveinkbe új erőt merítsen:
A dal, a magyar dal, amely élni akar,
És amely hirdeti, hogy "Él még a magyar!"*

Ky.

KÜLÖNFÉLÉK

MAGVETŐ.)

*Szánt, vet, trágyát terget a magvető.
Ősanyánk, mély tiltakozás kebléből
Ő hívja fel az igét: a kenyeret
Tiszta verteike árán a rögökbe!*

*Friss barázdák nyomán szépül az élet,
Picike csira nagy-cél hivatása lesz.
Mindegyik szála tiszta evangélium,
Békét hozó megváltó buza kereszt.*

*Magvető két kézzel szórja az áldást,
Ő e földön legszebb hivatást kapott...
Ahol gondatlan, vigan lakomának
Ő ott mégis az asztal végére jutott.*

SASS JÁNOS.

*) Mutatvány a szerző sajtó alatt lévő vers-kötetéből.

— **A köztársaság megalapításának 15. évfordulóját** ünnepélyes keretek között ülték meg Léván is. Az ünnep előestéjén, okt. 27-én a Városi Színházban az oszvetovny szbor és más korporációk rendeztek ünnepélyt, amelyen az ünnepi szónok Somner Károly dr. a tanítóképző intézet igazgatója volt, míg a tanítóképző ifjúsági énekkara Kaiser zenetanár vezetésével kitűnően szerepelt. Nagy hatást váltott ki a pozsonyi zenetrio szereplése. Másnap, okt. 28-án délelőtt a főtéren a katonaság ünnepélye zajlott le, amely alkalommal az oszvetovny szbor és a Slov. Liga koszorút helyezett a Stefánik szobor talapzatára. A főteri ünnepély előtt ünnepélyes szentmise volt a plébánia templomban. Az ünnepély végén a katonaság defileje történt meg a helyőrségi parancsnoka és a hatóságok küldöttségei előtt. A különböző tanintézetek szintén ünnepélyeket rendeztek az évforduló alkalmából. A gimnáziumban Walló igazgató, a tanítóképzőben Somner dr. igazgató méltatta ünnepi beszédében a nap jelentőségét. A szlovákok a turóczenmártoni deklaráció évfordulóját okt. 29-én este ülték meg a Vigadóban műsoros ünnepély keretében. Az ünnepi beszédet itt Dobos Szilveszter mondta. Okt. 29-én délelőtt a Sokolok vonulnak fel zeneszóval a Stefánik szoborhoz, amelyre koszorút helyeztek.

— **Színlelőadás lesz ma a szentév emlékére.** A Női Mária Kongregáció ma, nov. 5-én d. u. 1/2 5 órai pontos kezdettel Goriczky E. „Herangászó” című társadalmi darabját mutatja be 3 felv.-ban előjátékkal és előképpel a szentév emlékére, jótékony célra, az irgalmas nővérek intézetének tornatermében. Szíves szeretettel várjuk a m. t. közönséget. — Vezetőség.

— **Halottak estéjén** a kegyelet lángjai kigyulladtak a temetők kis halmain, amelyek porladó szívek fölött emelkednek. Az emlékező szeretet az emberek lelkéből kisu-gárgzott és ott lebegett az ősi zimankótól terhes nedves novemberi levegőben, a fényárban uszó virágszisztemet fölött. Az ősi szél megrezzentette a fák zordon lombjait és a levelek lassu zizegésével, mint valami halk és enyhe fájdalom, ereszkedett alá, életük sirjába. Tavasz szendülésüknek büszke diadala, nyári boldogságuk csendes öröme így ért véget. Amde életük nem volt hiába való, mert szolgálták a természet szépségét, gyönyörködtették az emberek szemét, hűs árnyékot nyújtottak a nyári nap hevében és segítettek életében a fát, amely életet adott nekik és amely gyakran hallgatta halk suttogásukat, mint kedvesen gügyögő gyermek hangját a szülő. Elvégezték hivatásukat a természet nagy misztériumában és utána megsárgultan pihenni tértek, mint azok az emberek, akik a kis halmok alatt szendereznek és várják a feltámadás harsonajleit. Hogy sajnáljuk őszkor a hulló faleveleket, amelyek nem vártak senkitől semmiféle áldozatot, egyformán szolgálták az egész emberiséget, az egész természetet. Hatalmas memento ez a kis jeladás a természetnek az emberek számára. Mintha csak azt suttogták ezek a pergő levelek: emberek, úgy éljétek a földön, olyan áldozatos lélekkel, mint a fák, melyekről leváltunk, mint a fák lombjai, amelyek mindenki megosztják nyáron árnyékukat, őszel gyümölcsüket. Azért olyan szomorú őszkor a lombok hullása és azért nehezedik el olyan nagyon a szívünk, hogyha a temetőben halottak estéjén elgondolkozva megállunk némely sirhalom előtt, s melyik emberek tetemét takarja el e vígaltól, de a szívű, a lelkű az (tovább él itt velünk, az élőekkel, cselekedeteikkel emlékezetében, ami halottak estéjén beváltják a temetőt járó emberek szívébe... — A 48-as hősök sirján a közönség kegyeletéből százzámra lobogtak az emlékezés lángjai. Az obeliszre csendben koszorút helyeztek. A katonák temetője is ki volt szépen világítva. A Lévai Dalárda elhunyt vezetőinek sirjánál énekel róta le kegyeletét.

— **A vasárnapi istolások** ma este 6 órai kezdettel előadást tartanak a ref. egyház tanácstermében. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

— **Lévai katonai hivatalok új elhelyezése.** A katonai parancsnokság közli, hogy a hadkiegészítő parancsnokság a beteggyógyító új épületébe költözött át és a hadkiegészítő László utcai régi helyiségéből a 26. gyalogezred pótzászlóalj parancsnoksága költözött át a laktanyából.

minden nyomozás nélkül — büntetlenül s érdemtellenül börtönöztetett.

Mellyébéli igazsággal ellenkező s kényuraságos Ujbánya Városi Nemes Tanácsának Tetteye folytatában, gonosz vőmnek Franciska leányom éránta való kegyetlenkedése napról-napra növekedvén oly annyira, hogy őt szüntelenül kinyozni verni, éjszeggel gyötörni, sőt... az élők szarából kivégezni nem állotta, hogy pedig gonosz vőm irtóztató cselekedetét palástolhassa el — ravaszágra vetemedett, mert leányom nyakára egy vas-tag kötele háluról a nyakán kötvén, végig leöntött s nedvesen az istállóba... a legcsikorgóbb hidegben... csuká be, azután a lakjából eltávozáván, csak későn hírlt adta: hogy nője magát felakasztotta légyen, — azonban Ő nem függve, nem is állva, hanem földön, nedves és fagyos ruhákban fekvé, akkoron, midőn a Polgári Bizottság által férje a kulcsnak átadásá végett a városba tébolygó szerte széjjel hajdukkal kerestetvén — haza hozatot és az istálló kinyitott — nem csak a boncolók, de az egyéb ottan gyűlekezett népseg által is találtatott...

A beadvány további részében az atya kéri a nyomozás elrendelését (tehát januártól áprilisiig a nyomozás nem történt meg) és egyben kéri a hozományt és a kelengye visszaadását.

Érdekes a beadvány záradéka: „Egyébként kegyességükbe ajánlott — mely aláza-tossággal elhalok. Ar. Maróthon Április 14-én

1840. Tettes KK. és Rendeknek méltatlan adófizetőjük Hefler János...“

Most pedig ide jegyezzük a látetelet, amelyet „Ferenz Horetzky Fő Városi Orvos” állított ki. Ez azonban szörszerint nem így értendő, mert mint az előre írt keresztínvről és a Ferenz név z betűjéről és az irat helytelen magyarságából következtetni lehet, bizonyára német származású orvos irta, így a Fő Városi Orvos helyett városi főorvos értendő.

Látetelet. 1840 ik évi Bőjt elő hava 15 napján Hefler János A. Maróthi Mészáros Mester által megkerestetvén, hogy nékie Leánya Franciska miként történt haláláról, s tapasztalokról Látetelet adván ki. Minek utána pedig a helyesleltvén kerést nem is lehetvén tagadni kiljike kérő Hefler János Leánya történt haláláról folyamodasa e kövtelezendőn feleletet vagyok — felszólítottam Tekintetes Ns Ujbánya Város Kapitánhivatala által, Valyon Hefler Franciska szerencsétlen halála kimult terhes, megveretett, vagy buja senyvbé szenvedett í? Ezen felszólításom folytatában szokot városi Biztosagot magam mellé vévén azt talaltam hogy a hely holy a Hefler Franciska Fröhlich Pál Hitvese felakasztva leni mondatot zarva vala azért, a férjét, kinél a kultsa volt, rögtön kerestetem, hogy az istállót nyissa ki. Minek utána az istallót kinyitottak, látuk egy fehér személyt földön fekvőt, vagy egy 26 Eszten mellynek nyakam keszkenyő s egy

zsin... hatulról kövte — testén pedig egy nedves ümögött (inget). — Kevülről az egész testen verésnek... vagy valamely besbesítésnek semmi jelek nem valanak, ugymint Buja senyvenk körjelcek jelenek nem voltak. — Kinitatvány a has ürögét a bélyeg (belek) öres s egészesek latva voltak, — Terheségnek semmi jele nem lévén, a mé anya s egyéb részei megkivántató egészesépségben talaltak. Egyéb éránt Fő s Mely (mell) bonzoiva nem valanak.

A Buja senyv emlegetése arra enged következtetni, mintha a családi élet felborulását és a gondolat váltotta volna ki.

Most pedig nézzük a hozományt és a kelengyét.

Készpénzben vőm kezébe egyszerre 150 forint. Ismét 10 f. Egy új köpönyeg 25 f. Egy nadrág 4.30 kr. Egy három fiókos kasznyi 26 f. 2 Dunna és 4 Ván kus. 2 öltözet ruha — egyik fehér — másik csikos. 4 Ágyi lepedő. 4 Asztali Abrosz. 8 Asztali kendő. 1 Iberoct. Téii. 8 Asszonyi Ümög (ing). 40 Rőf Vászón saját kendereműl halála után Takácsfűt elvétellett. 2 Nagy keszkenyő. 8 Törökfőző kendő. 11 Zsebbe valók. 1 Fejsze nagyobb. — ide nem tévén a kisebb — s apróbb gyakori adatokat. Így mondja ezt a csatotl jegyzék, a bánatos apa írásában, aki a barsmegeji Karok és Rendek előtt kényurasággal vadoita meg Ujbánya Szabad Királyi és Bányász Város Nemes magisztrátusát.

— **Ötvenéves hadviselt férfiak jelentése.** A lévai katonai parancsnokság közli: — Azon férfiak, kik 1883-ban születtek és katonai kötelekbe tartoztak, 1933 év végével betöltik hadkötelezettségüket és megkapják az „elbocsájtó levelet”, mely tanúsítja, hogy a hadkötelezettségből el vannak bocsátva. A katonai parancsnokság nem kívánja azon közoktatókat, kik a 40. évként betöltötték, hogy tartózkodási helyük megváltoztatás jelentsék és ennek folytán nem garantálható, hogy helyes e az előző évről főljegyzett cím. Hogy fölsőleges levezetések elkerülhetők legyenek a helyes tartózkodási hely megállapítása körül, ajánlatos, hogy az 50 éves közoktatók levezető lapon közöljék a területi hadkiegészítő parancsnoksággal (jelvezze a katonakönyv első oldalán) tartózkodási helyüket, amennyiben azt 1926. évig változtatták. Továbbá közöljék, mely hadtest vagy ezredhez tartoznak, a helység nevét és politikai kerületét jelen tartózkodási helyüknek. Végül pontos születési adataikat. Készítsék elő minden katonai irataikat, miután azokat mind vissza kell származtatni az elbocsájtó levél kézhezvételé után. Figyelmeztessék a fentiekre az egykorban levő ismerős bajtársakat. Azok, akik a katonai kötelekbe továbbra is tartozni akarnak, azok a katonakönyv csatlóásával azt kérvényezték a ker. hadkiegészítő parancsnokságnál, hogy továbbra is hagyassanak meg a tartalékban (póttartalékban). Mindez a tart. havidíjasokra is vonatkozik.

— **Halálozás.** Vosztrua György, régi lévai kereskedő özvegye, életének 83. évében, végelgyengülésben csendesen elhunyt.

— **A községi könyvtáraknak az egész lakosság kulturáráért kell szolgálni.** Az iskolaügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint a nyilvános könyvtárakban nem szabad művészileg és tartalmilag értéktelen könyveket, továbbá olyan irasműveket tartani, melyek erkölcstelenek, vagy igaztató detektív történeteket tartalmaznak, főleg pedig azok a könyvek távolítandók el, melyek tendenciózus módon osztályellenesek, vagy bizonyos társadalmi rétegek ellen igaztatók. Eltávolítandók az olyan művek is, melyek az állam fenntartása és egysége ellen igaztatók. Az iskolaügyi miniszter rendeletében megbizta a könyvtárosokat és a könyvtári tanácsokat, hogy vigyázzanak arra, hogy a községi könyvtárak sehol és sohasse válhassanak ko. krét célok eszközeivé és fegyvereivé, hanem az egész lakosság pártonfelüli, kulturális szolgálatában álljanak.

— **A mezőgazdasági tanács a tengetermelés fokozását ajánlja.** A mezőgazdasági tanács ülésén megállapították, hogy az egész köztársaság területén a buza, rozs, árpa, zab és tengeri termésének hozama ebben az évben 6586 millió méterátszára rug, míg az utóbbi években Csehszlovákia fogyasztása ugyanezenekben a gabonafajtákban átlagosan 6475 millió méterátszára volt. Így végeredményben Csehszlovákiának ebben az évben kisebb gabonafőlétsége van. A búzában mutatkozó kisebb hiánytól eltekintve a rozsból 20 ezer, az árpából 20 ezer, zabban pedig 50 ezer vagon fölsőlege van Csehszlovákiának, amivel szemben tengeriben 40 ezer vagon hiány mutatkozik. Ennek a helyzetnek megfelelően óva intették a gazdákat a buza vetési területének növelésétől s inkább a tengeri termésének fokozását ajánlották.

— **Két évig szüneteltetni akarják az iparigazolványok kiadását.** — Az iparos és kereskedőszervek mozgalmat indítottak, hogy a meglévő önálló iparosság és kereskedőség védelmére törvényes úton neheztessék meg az iparigazolványok kiadását. A legutóbbi fórum kedvezően fogadja a megmozdulást.

— **Kilenc százalékkal csökken a vasuti tarifa.** A csehszlovák vasutak igazgatósága beterjesztette a javaslatot a vasuti tarifák csökkentésére. A javaslat szerint az összes eddigi kedvezményeket érvényben maradnak. A vonaljegyek ára olcsóbbodik és új vonaljegyeket vezetnek be, melyek 15 napig maradnak érvényben s az eddigi havi kedvezményes jegyekkel szemben 65 százalékos kedvezményt nyújtanak. A munkás- és

diák-kedvezményes jegyeket az új javaslat nem érinti. A személyvonat III. osztályában 100 km-nyi távolságban a menetdíj csökkentése 7 százalékos, amely a távolság nagybodásával növekedik. Az átlagos kedvezmény 9 százalékos. A gyorsvonati pótlék ugyancsak csökken. Így a 30-tól 150 km-ig terjedő távolságon a mai 12 K helyett csak 7.50 K gyorspótléket kell fizetni. A vasúti igazgatóság javaslata tartalmazza az új vonatmenetek bevezetését is. A javaslat a csomagszállítási tarifa csökkentését is tartalmazza.

— **Disznótörös vasorát rendez a Lévai Dalárda** november 11-én a Kaszino helyiségében. A dalárda t. tagjait és barátait tisztelettel meghívja.

— **Városi közgyűlés lesz holnap, hétfőn,** amidőn az 1934. évi költségvetést fogja tárgyalni.

— **A garamsallói szövetkezet új épületének felavatása.** A garamsallói fogyasztási szövetkezet október 29-én felavatta újonnan épült házát díszkönyű és keretében. A szövetkezeti ház a község központján, kis magasiaton épült és az épület külső csinoság tekintetében bármely város díszháza közé sorozható. Baloldali beosztása szintén rendezetetésnek teljesen megfelelő. Az épületben elhelyezést nyert a fogyasztási szövetkezet üzleti helyisége, a hitelszövetkezet irodája, az üzletvezető lakása és egy nagy terem gazda olvasókör, községi könyvtár és egyéb kultúrintézmények céljára. Az épület Szajdán és Niszler építkezési vállalkozók készíteték teljes közmegegyezésre. Az építési költségek 90.000 K-ot tettek ki, amely összeg a garamsallói fogyasztási szövetkezet tagjai több évi szorgalmával téskarított meg az igazgatóság. A díszkönyűest a garamsallói gazdadalárda énekszámait nyitották meg s nagy tetszést arattak. A közgyűlést Czeglédy Pál garamsallói ref. lelkész, a szövetkezet több éven át működő váloiban agilis elnökgazdájója nyitotta meg. A közgyűlésen nagyszámú tag jelent meg, a szomszéd szövetkezetek, a Hanza árukereskedelmi központ és a Központi szövetkezet is képviselték magukat. Az elnökgazdájója megnyitó beszédében vázolta az építkezés történetét és megköszönte a tagoknak, hogy igyekeztek lehetővé tette a ház felépítését. Ezután Nagy Ferenc, a galántai „Hanza” árukereskedelmi központ ügyvezető igazgatója tartott lelkes beszédet a szövetkezetekről és azok szükségességéről, amelyek hivatva lesznek a földműves gazda javát előmozdítani. A Központi Szövetkezet nevében Rödler István, a „Gazdasági szemle” felelős szerkesztője ugyancsak hitasos beszédben méltatta a nap jelentőségét. Bakos Gyula garamsallói vezető jegyző a község képviselőtében beszélt és köszönetet fejezte ki Czeglédy Pál elnökgazdájónak több évi önzetlen, fáradságot nem ismerő munkásságáért, amely lehetővé tette ezen épület felállítását és a szövetkezet megerősödését. Csellár Kornél tergenyei vezető jegyző, mint a tergenyei szövetkezet elnökgazdájója a tergenyei és a meglévő szomszédos szövetkezetek szívélyes üdvözlését tolmácsolta. Palczán József a „Hanza” árukereskedelmi galántai központ ellenőri osztályának igazgatója elismeréssel adózott a garamsallói szövetkezetnek és tagjainak. A díszkönyűest a garamsallói dalárda szép énekszáma fejezte be. A díszkönyűest után társasbéd volt a szövetkezet nagytérképében. Közben ismét sok taps és tetszésnyilvánítás mellett több énekszámot adott elő a dalárda.

— **Szigoru telet jelentenek.** A meteorológiai vizsgálatok azt eredményezték, hogy az 1933. év az esőzés mennyisége, hőmérséklet és általános időjárás viszonyok tekintetében az 1928 as esztendővel igen sokban egyezik, így szigoru téle van kilátás.

— **Katonai lóvásárok vidékünkön.** A katonai parancsnokság közli, hogy a remondbizottság nyereg alá való, továbbá könnyű ígás lovakat, végül 3—3 és féleves nyereg alá való csikokat fog vásárolni, november 16-án Párkányban, 17-én délelőtt Lévaon, délután Zselizén és 18-án Casán.

— **Egyenruhát és kardot fognak viselni a közigazgatási tisztviselők.** Az állami közigazgatás tisztviselői egy korábbi rendelkezésnél fogva, tartoznak hivatalos kiküldésésk alkalmával egyenruhát viselni. A tisztviselőnek be kell szerzőznie az egyenruhát és a kardot, amelynek a költségére ezer korona átalányt kaptak.

— **A gazdasági válság az alkoholizmus ellen.** Az állami statisztikai hivatal kimutajta, hogy a hus o'csobodása következtében júliusól augusztusra 1 millió 300 ezer kilóval emelkedett a husfogyasztás. A sörfogyasztás ellenben júliusól augusztusra 257 ezer hektóval zuhant vissza! A gazdasági válság tehát visszatart az alkoholfogyasztástól.

— **Felmentették a tiltott jelvények terjesztésének vádjá alól.** A hatóság eljárást indított az országos hivatal által a közelmúltban feloszlott magyar nemzeti párti ifjúsági munkacsoporthoz több vezetője ellen, így Csető Lajos geramszentgyörgyi, Kocz Károly alsóvárad és Dolog Kálmán fegyverneki ifjúsági csoportelnökök ellen tiltott jelvények terjesztésének vétségésk címén. A vádat most tárgyalta a zselizi járásbírósk és Nagy Béla dr. lévai ügyvéd védelme alapján a vádlottakat felmentette a vád alól. A védő kifejtette, hogy a jelvények nem ittköztek a vádban utalt törvénycsikbe, amennyiben semmiféle vonatkozásba sem hozhatók egy más országgal s azok a terjesztés előtt nem voltak betiltva.

— **Ki volt a becsületes megtaláló?** A rendőrséghez névtelen levél érkezett, amelyben az ismeretlen levélíró tudatta, hogy Placsin Tivadarné, a lévai villamostelep tisztviselőjének nyolc év előtt elveszett értékes arany karkötő oráját Chio János városi alkalmazott lakásán (a helyet is megjelölte) találhatják meg. Chio nyolc év előtt a villamostelepen volt alkalmazva. A rendőrség a levél alapján meg is jelent Chilonál, akinek a felesége az órát a rendőrség első felhívására át is adta. Chiloné azt mondja, hogy az órát a férje találta, míg a férfit a felesége ellen vall, akitől ugyanis valófében van és azt állítja, hogy az asszony találta az órát. A vizsgálat folyamatban van.

— **Szerencsétlenségek szalmaszállítás és földadás közben.** Csurjanszky János a Zsarnoka melletti Zupkok községbeli földműves cserézetét gyantán jól megrakott szekér szalmát szállított hazafelé, Nagysároban a szekér felborult és Csurjanszky a lája került. Sulyos sérülésével a lévai kórházba szállították. — A hontmegyei Ésfalu községben Sárközi Ferenc földadás közben ráomlott egy aláasott földréteg. Nehéz belső sérülésével szintén a lévai kórházba szállították.

— **Hat órák hadiállapot a keletcsenyi bucsun.** A keletcsenyi bucsu az idén igen mozgalmas keretek között zajlott le, mert a legények már este hár órakor kihirdették a hadiállapotot és éjfélután egy óráig folyt a bucsui verekedés. A lefegyverzési konferencia tanácskozásainak irányelvére való tekintettel nehéz fegyverek használatát mellőzték, csupán a könnyebb fegyvereket alkalmazták, úgy mint bicska, bot és borostyev. A hadviselő felek ellen — a népszövetség megbízását be sem várva — a csendőrség eljárást indított.

— **Kerékpárok karambolja.** A Kórháry-ut végén két kerékpáros üszedtközött, aminek Lshotka Vencel berekajjai kovácssegéd lett az áldozata. Kulcsontöréssel a kórházba szállították.

— **A baromfi után a sertésekre kerül a sor.** Geramszentgyörgyön az egyik éjszaka különös lopás történt. Egy gazdálkodó két jó hizott sertését az ölben tolvajok lediték, szekérré tették és elhajtottak vele. A jelzett időben sürke'ovos fogatot láttak arra, négy emberrel. Megállapították, hogy a loppott sertéseket Lévaon hozták, a nyomozás azonban itt még nem vezetett eredményre.

— **Hathavi bírtont kapott egy család ügynök.** A nyitrai kerületi bíróság most foglalkozott Komender Gyula ügynök családsával, aki Surányban, Lévaon és Érsekújvártól több embert károsított meg aképpen,

hogy különböző rendelkezésekre előlegeket vett fel, de az árut nem szállította. A tárgyaláson Komender nyomorával védekezett. A bíróság hathavi börtönrre ítélte.

— **Betörések a vidéken.** Tilden betörték Kukucska Lajos gazdához és Wellner Jakab vendéglőshöz. Az első helyen csekély zsákmány volt, a vendéglőben élelmiszert, italt és dohányt zsákmányoltak. Ez a betörés azonban már mások munkájára vall. Úgy látszik, hogy a nyár elmúltával a közbiztonsági viszonyok leromlása már megkezdődött.

— **Fontos legfelsőbb közigazgatási bírósági döntvény.** A legfelsőbb közigazgatási bíróság 1933. évi 7872. dsz. döntvényében kimondta, hogy a színhazi és mozielőadások és táncmulatságok alatt tűzrendészeti okokból kirendelt tüzoltók illetményeit, illetve az ezzel járó költségeket a község tartozik fedezni. (Eddig ezeket a költségeket a színház, mozi és táncmulatság rendezői fizették. Szerk.)

— **A Gyógyalap eddigi (régi) bélyegei** az orvosi utalványokra csak a f. év végéig ragasztható. Az új bélyegeket már forgalomba kerültek. December 31-ig, az új bélyegeket mellett még a régiek is használhatók, azonban a régiket új bélyegekre lehet beváltani, de csak 1934. január 31-ig bezárólag. Ezen határidő után a régi bélyegek érvénytelenné válnak.

— **A savanyu alma, mint gyógyyszer.** Elgondolásunk szerint nagy bátorság kellett ahhoz, hogy egy hirdelen feltépett s gyakori hasmenéssel együtt járó erős gyomorbántalomnál, sőt vérhasnál is felnőtteknek, gyermekeknek és csecsemőknek is egy két napon át csak nyers almát adjanak, még pedig, amennyit csak lehetséges. Csecsemők és kisgyermek részére a héj és magnélküli almát üvegöblő készítt reszelőn reszelik, míg felnőttek darabokban fogyasztják el, az almának azonban savanyuak kell lennie. — Bámulatra méltó, hogy a görögös fájdmalmak egy nagyobb adag alma elfogyasztása után, rövid idő múlva megszűnnek és az előző napon még oly heves hasmenés is enyhül. A második napon már beáll a rendes széklet, úgy hogy a harmadik napon a beteg áttérhet a rendes táplálkozásra. Ajánlatos az almadiétát még egy napon folytatni és ha a gyomor még egy kicsit alkalmatlanokodik, könnyű, átmeneti diétát tartani. — Még nincs elegendő kiderítve, hogy miben áll az almadiéta hatása. Még nem sikerült azt sem bizonyítani, hogy az alma savanyúsága, vagy az almának egy egészen más tulajdonsága okozza-e a gyógyulást? Csak egy bizonyos, az almadiéta rendelés soha sem mond csodát és soha sem okoz bajt s alkalmazása a lehető legkönnyebb. Az egyszer megint bizonyosodott, hogy sokszor a legegyszerűbb szerek a legjobbak. Az almadiéta házi gyógyszernek is kitűnő. — Már több egyetemi klinika eredményesen kísérletezett e gyógyszerrel. Raye hamburgi orvosprofesszor eddig ötven betegen próbálta ki a legjobb eredménnyel e gyógymódot.

— **Megjelent a Figyelő 2. száma.** A hetenként 16 oldalon megjelenő Figyelő, a legújabb szlovenszkói társadalmi és irodalmi szemle legújabb száma megint érdekes és figyelemreméltó cikkeket tartalmaz. Kiemelkednek ebből a számból „A mai magyar társadalom”, „A dunai szövetség egy régi terve”, „Fekete statisztika az orosz-japán háborúból” c. cikkek, a csehszlovákiai magyar irodalomról kezdett vite, a csehszlovákiai magyar írókról és művészeikről kezdett cikksorozat, Ipolyság „portré”-ja, Világfigyelő és sok más érdekes cikk és szépirodalmi írás. A Figyelő számonként 150 kor-ba kerül, évi előfizetési díja 70 kor. Megrendelhető a Figyelő kiadóhivatalánál (Lučenec-Losonc, Kibégy u. 7).

— **A Magyar Minerva** októberi száma most jelent meg érdekes tartalommal. Bognár Cecília Hercegg Ferencről írt szép méltatást, Berényi László a szántóztó orosz irodalomról közöl érdekes áttekintést. Reményi József Magyar író amerikai naplójából címen írt ismét pompás megfigyeléseket. Molter Károly, Dömötör Ilona, Farkas Geiza,

Virsik Mária, Király József, Házy Ferenc, Szőke Sándor, Pál Miklós, Marek Antal, Erdőházy Hugó és Kázmér Ernő írásai teszik értékessé a Magyar Minervát, amely Pozsony, Kertész u. 1. sz. alatt rendelhető meg évi 30 K-ért.

— **A régi világ nagy evője és nagy ivója.** A régi emberek is szerettek jól élni, nemcsak a mostaniak; akkor rengeteget ettek és ittak, többet, mint ma. Helytelen a megállapítás, hogy csak a mai emberek szeretik a jót és a sokat ételből, italból egyaránt. Minden időnek megvoltak a nagy evői és nagy ivói, most sem hiányoznak. Casanova feljegyezte, hogy egy alkalommal hat barátjával végig evett egy huszonegy fogásos ebédet, de mert ez nem volt elegendő, a szűkös ebédet megfejelték még 300 osztrigával és rá 20 üveg pezsgőt ittak. 1798-ban egyik előkelő francia családunk vendége volt bizonyos Laperte nevű tisztviselő, kiről megtudta a ház urnöve, hogy bolondulásgig szereti az osztrigát. A jövedvű vendég beszélgetés közben elfogyasztott 32 tucatot. De csak most jött meg igazán az étvágya, újabb porciótért könyörgött az urnövhöz. A háziasszony zavarba jön és azt mondja a nagytűtű vendégnek: sajnos, nem szolgálhatok többel, ezt az utolsó tucatot is a közeli boltból teremtettem elő, most már ott sem kapható. Nahát akkor ebédeljünk meg — felelte az őszinte vendég. Egyik főnőrcsi ír az utolsó Medici nagyharcgőrlőt azt tartotta érdemesnek feljegyezni, hogy Ónagyharcgőrsége már félve részeg, soha sincs ideje a kijózanodásra. — Kétszáz évvel ezelőtt Bécsben valóságos divat volt, hogy a kártya meglelt tiz-tizenöt-féle bort szűcsőgöttek a korhelyek. Da Bussay francia követ egy alkalommal ebédre volt hivatalos, ahol a borlapon nem kevesebb, mint 38-féle bort szerepelt. Humoros embernek kellett lennie. Mikor viszonzta az ebédet, az ő asztaláról sem maradt el a borlap, amelyre hosszú borlistát vezetett, a végére pedig ezt írta: ezeket nem szolgálják fel. Amikor a 17-ik században meghonosult Európában a pálinkafőzés, XIV Lajos szívesítőül, ha sürűn elfogta a szívbaj, pálinkát ivott. E kor damáji évente hihetetlen mennyiségben fogyasztották a likőröket. Nagy Frigyes király idejében nem volt szabad mindenkinek kávét főzni, ahhoz külön királyi engedély kellett. Amikor a kávét kedvelő katonaságot iparkodtak leszoktatni a kávé élvezetéről, a parancs utalt a királyi életmódjára: a sőr tesz benneteket hatalmasra, mint Ófelségét. Chesterfield angol lord azt írja az akkori európai udvarokról, hogy úgy isznak mint a vandálok. A pezsgőt 1695-ben találta fel Pérignon, a hautvillersi bencés apát pincemestere. XV. Lajosnak annyira megtetszett a találmány, hogy évente 10.000 üveg fogott el a királyi udvar asztalán. XV. Lajos minden nap ebédnél és vacsoránál egy-egy üveggel ivott meg, sőt, amikor a forradalom idején bezárták börtönébe, még ott is megitta napi porcióját. Tehát ne busuljanak nagyevőink és nagyivóink, ha kiruccanasaikról itt ott megemlékeznek. Akí ma megiszik egy kis hordó sör, vagy 33 spriccer nyel le, még nem viszi el a rekordot. A régiek jobban bírták.

— **Halálos játékok.** Kisallóban Bahik István gyermekek pajkoságából, barátai biztatására megfogta a magas feszültségű áram vezetéket, amely megölte őt.

— **Az Orient Kínóban, ma d. u. 2**

játékát, Ófelsége adujátását. A cimszerepben Burian kecagató humorával elejétől végig megfogja a nézőt. A jókedv művésze ebben a filmében is maradék nélkül érvényre jut-tatja utólrhetetlen tehetségét. A bájos Grotl Theimer, a rokonszemes W. Fusterer és Anny Makart játsszák a többi szerepeket. Kedd, szorða és csütörtökön ismét egy vidám operett megy. Hogy mondom meg az urm-nak? A főszerepben Rnate Müller. Kedves meglepetésnek készül a Szivem szerelem után vágyik k. vigjáték, amely péntektől kerül vitetésre olyan kiváló gyűjtessel mint M. Adalbert, Verebes, Tr. Berliiner és Hörbigler.

Dr. Bányi László specialista fogorvos október 2-án megkezdte rendelését fog és szájbetegek részére. Szeftan utca 14. (Fogadó utca). Rendel az összes gyógyalpok részére is.

Chirurg. Urolog Dr. Abrahamson Julius a vese, hgyugyát és nemiszervek seb. szakorvosa több évi klinikai tevékenysége után rendel : Bratislava, Magas ut 6. Tel. 33—84.

Haskötők, sérvkötők, gummiharisnyák, illatszerek, háztartási cikkek, topografáló szerek, amatőröknek sőtétkamra használat, PICK DROGERIA.

Köszönet nyilváníások.

Mindazoknak, kik szeretett édesanyánk halálával ért fájdalomunkat résztvétőkkel enyhíteni igyekeztek és utolsó útjára elkísérték, fogadják ez uton az összes rokonok nevében is hálás köszönetemet.

VOSZTRUHA IMRE.

Ez uton fejezzük ki köszönetünket mindazon rokonoknak, szomszédoknak és jó ismerősöknek, kik felejthetetlen jó leányunk, Galambos Johanna, férj. Dalmadi Lászlóné, 3 gyermek édes jó anyja elhunytja alkalmával résztvétőkkel, fájo szívünk fájdalomát enyhíteni igyekeztek és őt utolsó útjára elkísérték.

GALAMBOS JÓNÁS és neje, valamint a gyógyszer család.

Mindazon hölgyeknek és uraknak, kik okt. hó 14-én, a Lóvái Iparos Óvasókor által rendezett szüreti mulatságon szivesek voltak szereplésükkel az estély erkölcsi és anyagi sikerét előmozdítani, ez uton fejezi ki hálás köszönetét a kör előjárósága.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Nizl István Farkas Mária fia Sándor István. — Haspra Irén fia Béla. — Sallai Ferenc Zsiak Julianna leánya Erzsébet. — Göbő Gyula Juhász Margit leánya Zsöfi Helén. — Balla József Veress Margit leánya Margit Dóra.

Halálozások. Dalmady Lászlóné szül. Galambos Janka, 44 éves — Vosztruha Györgyné szül. Váray Emília, 83 éves — Csipka Pál, 42 éves — Borbély Anna szül. Szomor, 40 éves.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

Katonai XI — LTE komb. 4:0 (2:0) bíró: Burkó. A 28-án megtartott mérkőzésen az LTE csapata a következő összeállításban állt ki: Dohany, — Zorkóczy, Kiss II, — Mézszáros II, Steiner, Gabris, — Tóth, Vizi, János, Kátai, Nemcsok. A csapat igen gyenge játékot mutatott és megérdemelten kapott ki, a fizikai féltényben levő és lelkesen, valamint gyorsan játszó katonai válogatóttól. Az LTE-ben csupán Kiss II, Vizi és Jánosy felelt meg. A katonai csapatnál jók voltak a két hátvéd, a szorgalmas fedezetsor, a center és a jobbsszélő.

Gimnázium — Tanítóképzede 5:3 (4:1), bíró: Müller. A nagy lelkesedéssel játszó gimnazisták meglepetésszerűen legyőzték a többet támadó, de balszerencsével küzdő tanítóképzői csapatot. Mindkét csapatban több tehetséges játékos küzdött.

LTE — Ipolysági F C. 1:1 (1:0), bíró: Komzisk, Párkány. Az LTE csapata vasárnap Ipolyságon játszott és dacára annak, hogy öt tartalékkal állt fel, mégis eldöntetlenül végzett az otthon játszó, három tartalékkal küzdő IFC-el szemben. Az LTE néltü-

lőzte a sérült Dubetzet, Koprivát, valamint Pályt, Dokupit és Dekant, am azért az első felidőben jól játszott. A második felidőben fokozatosan összeroppant, ekkor IFC nagy fölényben volt. A csapatból Dohány, Ujváry, Mészáros, Schläcster és Jánosy játszottak jól. A gólt vízi lötte. IFC csapatában Kátai, Turi és Halász voltak a legjobbak.

Az LIE ma Selmecbányára tándul, ahol az Atlétikai Clubbal fog játszani. Reméljük, hogy győzelemmel tér vissza.

A Nyitrai Atlétikai Club a múlt héten atlétikai versenyt rendezett, amelyen 3 lévai atléta szép eredményeket ért el. Béres megnyerte a 100 m. síkfutást 12.1 mp. alatt és erős küzdelem után 400m-en is elsőségre lett 56.6 alatt. Béres II. az 1500 méteren 9 induló közül az 5-ik helyen végzett. Runna a sulyban 10.20 m 3-ik, míg a diszkoszban 34.60 szinten 3-ik helyet foglalta el. A verseny díjazása igen szép volt, úgy, hogy a versenyzők szép emlékekkel tértek vissza Nyitráról.

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

6.45 Torna, utána gramofon zene.
9.45 Hírek. 12.35 Hangv. folyt.
10.— Előadás—felolvasás 13.— Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi víziél. 14.30 Hírek.
12.— Deli harangzó. 15.— Piaci árak, árf. hírek.
12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, november 5.

BRATISLAVA. 10 Hangv. 16 Zene.
BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10 Ref. istentisztelet.
11 R. kath. mise. 12.20 Bura cigkz. 14 Gramofon.
15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Honvéd-zk. 16.30 „A szülő és a lecke” előadás. 17.40 Vidám est. 19.45 „Gondok Möttyövel” előadás. 21.15 Sporteredmények. 22.15 Guttenberg jazz-zk és Veres cigkz.

PRAHA. 7.30 Fűrődök. 8.30 Gramofon. 12.15 Operett-részletek. 17.45 Gramofon. 19.05 Dalok. 21 Tarka-est. 22.20 Cseh táncdalok.
WIEN. 8.30 Gramofon. 10.35 Hangv. 12 Szimfónikusok. 15.45 Kamarazene. 17.15 Fuvószena 1. 20 Dalok. 20 Operett. 22.15 Haupt-zk.

Hétfő, november 6.

BRATISLAVA. 10.10 Zene. 11 és 17.50 Gramofon. 18.05 Hegedűjűtek. 20.30 Rádiózk.
BUDAPEST. 12.05 Vokálkvartett. 13.30 Postás zk. 15.30 Diákfelőra. 16 Asszonyok tanácsadója. 17 „Munkahét” előadás. 17.15 Weidinger szalonczk. 18.30 „Csapázás” elbeszélés. 19 Hangverseny. 19.40 Filharmóniai Társaság hangv. Majd Hetényi—Buday—Sebő-trió. 23.15 Farkas cigkz.

PRAHA. 13.30, 15.30 és 17.50 Gramofon. 19 Operaelőadás közz.

WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Rádiózk. 15.55 Gramofon. 17.25 Hangv. 19 Stiegler-ötös. 20.55 Szimfónikus hangv. 22.20 Táncczene.

Kedd, november 7.

BRATISLAVA. 18.35 Gramofon. 20 Egyházi jubileumi hangverseny.

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Szervánzky szalonczk. 15 Testnevelési tanfolyam. 16 „Elzász a ma történelmében” előadás. 17 „A szomjúság” előadás. 17.30 Zongorahangv. 18 Francia nyelv. 18.30 Bura cigkz. 19.30 Operaház előadása „Carmen” dalmú 4 felv. Utána Roosz szalonczk.

PRAHA. 10.45, 12.10, 13.35 és 15.30 Gramofon. 16 Zene. 20 Fuvószenekar. 21 Hangjáték.

WIEN. 11.30 Rádiózk. 13.10 Gramofon. 17.20 Hangverseny. 19 Katonazenekar. 20 Operaelőadás. 22.50 Táncczene.

Szerda, november 8.

BRATISLAVA. 11 Gramofon. 12.35 Zene. 17.50 Magyar óra.

BUDAPEST. 12.05 Hangverseny. 13.30 Honvéd zk. 15.30 Diákfelőra. 16 „A nő tornája” előadás. 17 Tóth Lia cimbalmozik. 17.40 Olasz nyelv. 18.10 Gramofon. 19.10 „Meddő tárgyalgosság” előadás. 19.45 Gítár est. 21 Operaházi zenekar. 22.20 Magyar cigkz. 23.20 Keleti Lili zongorázik.

PRAHA. 11, 13.45, 15.30 és 17.35 Gramofon. 20.05 Filharmónikusok.

WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Rádiózenekar. 15.55 Hangosfilmadalok. 17.20 Hangverseny. 20.15 Operett-részletek. 22.30 Zene és dalok.

Csütörtök, november 9.

BRATISLAVA. 12.35 Zene. 18.05 Fuvószenekar. 18.40 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Balalajkazenekar. 13.30 Gramofon. 15.30 Testnevelési tanfolyam. 16 Gyermekek. 17 Földművelésügyi előadás. 17.30 Operaházi zenekar. 18.50 Munkásfelőra. 19.20 Hangverseny. 20 Vígjáték-előadás a studióból. „A gyermek visszahív” 3 felv. Majd Toll cigányzenekara. 20 Losonczy szalonczkara.

PRAHA. 10.10, 12.10, 13.35 és 15.30 Gramofon. 16.50 Népdaok. 17.25 és 17.50 Gramofon. 19.25 Katonazene. 21 Rádiózk. 22.25 Smetana-hangv.

WIEN. 11.30 Rádiózk. 13.10 és 15.55 Gramofon. 17.30 Dal- és áriaest. 19 Rádiózk. 20 Szomorujáték. 22.15 Szimfónikusok hangv.

Péntek, november 10.

BRATISLAVA. 18.20 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Járóka cigkz. 13.30 Mándits szalonczk. 15.30 Diákfelőra. 16 Háztartási tanácsadó. 17 Külügyi negyedóra. 17.15 Szimfónikus-zk. 18.15 Gyórási. 18.45 „Pillanatkepek a Balkánról” utarajz. 19.30 Operaház előadásának közz. „Faust” dalmú 5 felv. 23.20 Kurina cigkz.

PRAHA. 10.10, 11, 13.45 és 15.30 Gramofon. 17.05 Ondrzsicske-négyes. 19.25 Mendelshon kettősök. 20.30 Napoleon trilogia II. része.

WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Rádiózk. 15.55 Operettadalok. 17.15 Hangv. 19 Zongorajáték. 20.30 Rádiózk. 22.30 Gramofon.

Szombat, november 11.

BRATISLAVA. 10.10 Zene. 18.30 Gramofon. 22.15 Rádiózenekar.

BUDAPEST. 12.05 Hofmeister szájharmonika-kettős. 13.30 Allamrendőrség zenekar. 16 Meseóra. 17 Seta Budán az egészség forrásai körül. Mikrofonirport. 17.45 Bertha szalonczkakar. 18.30 Rádióamatőrpostája. 19 Csorba cigkz. 20 Előadó-est. 21 A Soproni Liszt Ferenc Zeneegyesület hangversenye. 22.40 Gramofon.

PRAHA. 11, 12.10, 13.45, 15.30, 17.25 és 17.50 Gramofon. 19.25 Dalok. 20.05 Hangverseny.

WIEN. 11.30 Rádiózk. 13.10 Gramofon. 15.40 Hangv. 17 Gramofon. 19 Luther emlékhangv. 20.45 Nédoperai zk. 22.25 Haupt-zk.

Gabonaárak:

Buza	—	100 kg	118	—	119 kor.
Rozs	—	—	66	—	68
Árpa	—	—	66	—	68
Zab	—	—	60	—	65
Kukorica	—	—	80	—	85
Bab	—	—	—	—	100
Lóheremag	—	—	900	—	950
Lucernamag	—	—	600	—	650

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levéce, jelentése.

	okt. 28-án:	nov. 4-én:
100 pengő	—	459. —
100 osztrák schilling	—	391. —
1 angol font	—	107.25
1 amerikai dollár	—	32.60
100 svájci frank	—	655. —
100 francia frank	—	132.20
100 líra	—	180. —
100 német márka	—	804. —
100 dinár	—	44.70
100 lei	—	17.80

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Eladó ház Kálnai utca 24. Bővebbet a tulajdonosnál ugyanott. 1440

Zseliz környékén egy új ház hosszabb időre olcsón bérbeadó. Bővebbet KOVÁCS LAJOS Felsőpöl. 1442

Német és angol nyelvet tanít ALSTERNÉ Belcsák-sor 2.

Kiadó modern új lakás, összes mellék-helyiségekkel, 3 szoba, verandával, beültetett gyümölcsösökkel, Léva tisztviselő telepen Kasznársági major (Marx u. 11.). Cím Gajdár István, Béla, pp. Muzsla. 1464

Eladó 3 lámpás „Philips” rádió váltó áramra, használható szintén akumalátor s elemre. Kossuth utca 12. 1470

Eladó ház, nagy üzlet és mellék-helyiségek, alkalmi vételárban, esetleg bérbé is kiadó. Szepessy u. 6. 1467

Eladó három szobás, mellék-helyiségek-ből álló ház (Posta utca sarok) házzám Mészáros u. 1. Bővebbet ugyanott. 1478

Korcsma fűszerüzlet, mézszárszék, kuzlival 4 évre bérbeadó, vagy csapოსnak azonnal átadó. Brehy p. p. Nová Baňa. 1480

Inteligens iskolázott leány kisleányhoz délutánonkint elmenne tanulni és velük foglalkozni. Cím a kiadóban. 1481

Harmonium kifogástalan, olcsón eladó. JURANEK Ladányi u. 7. 1482

Zongora rövid keresztűros, Piano’ u, olcsón eladó. Hangolás javítás jótállás mellett. JURANEK Ladányi utca 7. 1483

Különféle butorok, női bunda, pehelydundya, varrógép, bőrkabát olcsón eladó. Ladányi u. 21. 1484

Eladó kisebb ház, Ujtelep V. u. 24. 1485

Családi ház (Báti u. 9 sz.) és egy üzeltház (Masaryk u. 4.) elhalálozás miatt eladó. Érdeklődni a megbízottnál: JÓZSEFCSEK GEZA, Báti u. 5. 1486

Boy kabátok és két sötétkék fiúöltöny jutányosan eladó. Szt. Háromság tér 2. 1488

Egy világos új ruhaszekrény eladó. Komensky u. 5. 1489

Ház eladó jutányos árért, vasú, dohány-beváltó és a polgári iskola közelében. All 2 szoba, konyha, kamra és mellék-épületekből. Bővebbet a házban Csepregi u. 20. 1490

Egy használt nagy folytonégó kályha jutányos árban eladó POLLAK ADOLF cégnél. 1491

Polgárit, vagy kereskedelmit végzett szűnk. Iskolai bizonyítvány melléklendő. ENGL és TÁRSA R. T. Levéce. 1492

Egy üres szoba kiadó. Árok u. 14. 1493

Eladó félf ház Alsószecsén, szoba, konyha kamra 6.000 Ké-ért. PÓLYA ANDRÁS 73. sz. 1494

Különbejáratu utcai szoba egy részére kiadó. Schöller utca 2 sz. 1496

Ház eladó Honvéd u. 6 sz. alatt, 3 szobás komplett, adomentes. Érdeklődni lehet Honvéd u. 54 sz. 1497

Üzlethelyiség és 2 szobás lakás azonnal kiadó Botka ut 2. 1499

Eladó 18 évig adomentes ház a városban. Cím a kiadóban. 1501

Elarusítás. Férfi, női és gyermek téli kabátok nagy választékban a legjutányosabb árakon kaphatók „Sbor” konfectio gyári lerakatóban, HOLZMANN ERNŐ divatruházsa Levéce. 1502

Hazilag savanyított káposzta, vágmél-léki r ó z s a krumpli kapható FISCHERNÉL, Mángorló-utca. 1503

Eladó előnyösen egy emeletes modern villa, Érdeklődni lehet Kasznársági major (Ziacká 1). 1504

Eladó olcsón egy családi ház Csepregi-utca 19. 1505

Használt kályhák Bármegyei Népbanknál olcsó árban kaphatók. 1506

Jókarban levő finom ebédli-butor eladó. FROMMERNÉ, Mártonfi utca 2. 1507

Értesítés!

Tudomására adom a nagybecsű közönségnek, hogy

hangszerüzletemet

november 1-től a Mártonfi utcába a Jozsefcsek féle házba helyeztem át. Raktáron tartom az összes hangszereket és friss húrokat, javítom az összes hangszereket és vonók behúzását jutányos árban.

A n. é. közönség támogatását kérem maradok tisztelettel:

KORINEK LAJOS
hangszerkészítő.

HANGOS ORIENT MOZI

Vasárnap november 5-én, d. u. 2 és 4 órákor
rendkívüli nagy népelelőadás
A Volga lány
érdekfeszítő orosz dráma
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4 Ké

Vasárnap november 5-én 3/6 és 3/9 órákor
utolsó előadásai a pompás né-
metül beszélő énekes vígjátéknak

Nászut hármásban

Gyönyörű felvételek a Capri szigetről, zene, flört és pikantéria.
Fősz.: Brigitte Helm, Oskar Karlweis, O. Sima

November 7-én és 8-án, kedden és szerdán
Anny Ahlers, Johannes Reimann,
Max Schiepper a vidám hangos
és beszélő német vígjátékban

A szerelem fiókjá

November 9-től GAAL FRANCISKA
és HÖRBIGER PÁL a leg-
jobb német hangos filmjükben

CSÓKOL VERONIKA

MAGYAR ÉNEK BETÉTEK

HANGOS APOLLÓ MOZI

November 5-én vasárnap d. u. 2 és 4 órákor
SENZÁCIÓS NÉPELELŐADÁS!!!
Németül beszélő és hangos film-
operett, Ábrahám Pál zenéjével

Viktória

Főszerepekben: Friedel Schuster,
Ivan PETROVICH, Gretl Theimer
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50 4.- Ké.

November 5-én, vasárnap 6 és 3/9 órákor
utolsó előadásai VLASTA BURIAN,
a híres komikus legnagyobb néme-
tül beszélő és hangos vígjátékának

Őfelsége adjutánsa

(Én és a császár)

További szereplők: Gretl Theimer,
Werner Fuetterer és Anny Makart

November 7-én, 8-án és 9-én, kedden,
szerdán és csütörtökön este 3/9
órákor vidám német filmoperett!

**Hogy mondom meg
az uramnak?**

Főszereplők: RENATE MÜLLER,
Georg Alexander és Ida Wüst

November 10 és 11-én péntek és szomba-
ton 3/9 órákor, november 12-én,
vasárnap 6 és 3/9 órákor nagy
németül beszélő és hangos vígjáték

**Szívem szerelem
után vágyik**

Főszereplők: Max Adalbert, Vere-
bes Ernő, Trudé Berliner, Paul
Hörbiger és Johannes Reimann

izzólámpát, mert az izzólámpa vásárlása bizalom dolga! Olcsó fényt vásároljon, de sohasem »olcsó« lámpát, ha gazdaságos világítást kíván. — A **Tungsrám** izzólámpa jóval kisebb áramköltséggel több fényt, tehát jobb világítást nyújt.

TUNGSRAM**Elsőrendű tüzelő anyagok**

I.-a Douneac Antracit Ké 54
I.-a Ostrai Karvini koksz „ 42
Pormentes lengyel szén „ 34
kapható házhoz szállítva

BLUMENFELD spediternél

Levice, Vojenská u. 8. Telefon 69.

Agárdy Zsigmond**TEMETKEZÉSI vállalata**

Ravatal, ravatalozás, üveges gyászkocsi
összesen: 100 Ké

Leszállított érc- és fakoporsó árak!!
Kérem a n. é. közönség pártfog. és bizalmát

Cserélje be

régi, telepes RADIO készülékét
modern váltóáramu hálózati

RADIO-ra!

Előnyös CSEREAKCIO elsőrendű,
szelektív TELEFUNKEN radio
készülékekben!

Cserélje ki

régi elgyöngült RADIO LÁMPÁIT
a legtökéletesebb TUNGSRAM
bárium lámpákra, amelyekért a gyár
IRÁSBELI JÓTÁLLÁST vállal!

HASZNÁLJA KI a Tungsrám-gyár ezen egyedülálló jótállási kedvezményét!
Minden igénynek megfelelő radio készülékek, hangszórók, anódpótlók, akkumulátortöltők nagy választékban és kedvező részletfizetésre!
Állandóan friss radio elemek! Akkumulátorok szakzerű töltése és kezelése!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon: 14. Alapított 1881.

„VOLTA”

MŰSZAKI VÁLLALAT

MŰSZAKI ANYAGOK RAKTÁRA,
VILLAMOS SZERELÉSEK.

LÉVA, Köztársaság-tér 7.

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő
dohánybeváltó
mellett fekvő, Schoeller
és Társa cég tulajdonát
képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

BAROSKA J. mechanikus LEVICE

Telefon 130.

Kálnai utca 3.

JAWA és Č. Z.
motorkerékpárok
raktára.

Legmegbízhatóbb töltények!

Vadászfegyverek, vadászati cikkek!

Lőpor és robbantószer áruja!

Szakszerű javító műhely és
kerékpár z o m á n c o z á s.

Az összes gyártmányu
kerékpárok és alkatrészek!

HALÁSZATI cikkek.

Gramofonok és lemezek legújabb felvételek!

Petrix elemek állandóan raktáron.

Zajtalan járás, gyors varrás, tiszta

munka, ez az előnye a PFAFF

VARRÓGÉPEKNEK.

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, taka-
réktűzhelyek felépítését, ugyiszintén kály-
hák átrakását, tisztítását és vaskályhák
samotkozását szakszerűen és jutányos
áron. - Új cserépkályhák állandóan rak-
táron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

Eladó

3 lámpás rádió jutányos áron és egy
jókarban levő kályha, mely két szoba
fűtésre alkalmas. — Szentháromság-tér 2.

Félpengős, Pengős, Hárompengős

és más

szépirodalmi újdonságok

nagy választékban kaphatók:

NYITRAI és TÁRSA

könyvkereskedésében, Léván